

JOURNAL OF SOCIAL AND HUMANITIES SCIENCES RESEARCH

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Open Access Refereed e-Journal & Refereed & Indexed

Article Type	Research Article	Accepted / Makale Kabul	28.08.2019
Received / Makale Geliş	05.07.2019	Published / Yayınlanma	29.08.2019

ERGİN İNAN RESİMLERİNDE TASAVVUF İMGELERİ THE IMAGE OF SUFISM IN ERGİN İNAN'S WORKS

Doç. Dr. Rasim SOYLU

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Aksaray / TÜRKİYE,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7136-1928>

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.1346>

Reference: Soyulu, R. (2019), Ergin İnan Resimlerinde Tasavvuf İmgeleri, *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 6(41): 2339-2347.

ÖZET

Türk sanatında dinin, mistik inanışların ve tasavvufun etkisi Türklerin Müslüman olmalarından daha çok eski zamanlara dayanır. Selçuklu ve Osmanlı sanatında ise dini inanışların ve tasavvufun etkisi, Türk sanatının gelişiminde çok etkili olmuştur. Cumhuriyet döneminde de Anadolu kültürüne ve ulusal değerlerin yaşatılmasına önem verilmiş ve buna gönül veren sanatçılar çıkmıştır. Ergin İnan, çağdaş Türk resminde uzun ve bereketli sanat yaşamıyla iz bırakan duayen bir sanatçıdır. Uzun yıllar Avrupa'da eğitim görmesine rağmen gelenekten ve ulusal değerlerinden kopmamış bir sanatçı olarak örnek bir kişilik sergiler. Onun resimlerinde görülen geleneksel motifler ve semboller mistik bir iç dünyanın dışavurumudur. Küçük yaşlarından itibaren Mevlana'ya karşı olan ilgisi ve sevgisi daha sonraki yıllarda çalışmalarına da yansımış ve çok önemli eserlerinden bir kısmında Mesnevi'den esinlenmiştir. Sahaflar Çarşısı'nın tanınmış simalarından Muzaffer Ozak Hoca ile tanışmasıyla birlikte tasavvufa özel bir ilgi duyan Ergin İnan, Mevlâna'nın Mesnevi'si gibi Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Marifetname adlı eserine de özel bir ilgi duymuştur. Eserlerinde sık sık görülen yazılar ve eski sayfaların bir zaman derinliği yarattığını düşünür. Sahaflar Çarşısı'ndan topladığı eski kitap sayfalarını, hatta muska gibi bazı yazıları bir tılsım gizemiyle resim kompozisyonlarında uygular. Öğrencilik yıllarından itibaren böceklerle de ilgi duyan sanatçı, onlara resimlerinde simgesel anlamlar yükler. Bu çalışmanın amacı, Ergin İnan'ın resimlerinde mistik arayışlarının, gönül dünyasının yansımalarını ve eserlerindeki tasavvuf imgelerini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Ergin İnan, Mistisizm, Tasavvuf, Mevlâna, Mesnevi.

ABSTRACT

The influence of religion, mystical beliefs and Sufism in Turkish art dates back to ancient times before being Muslim. In the Seljuk and Ottoman art, the influence of religious beliefs and Sufism was very influential in the development of the arts which were seen as a work of heart. During the Republican era, artists who devoted to the preservation and promotion of Anatolian culture and national values emerged. Ergin İnan is an important veteran artist who left his mark with his long and fertile artistic life in contemporary Turkish painting. Although he studied in Europe for many years, he exhibits an exemplary personality as an artist who has not broken with tradition and national values. Traditional motifs and symbols seen in his paintings are the expression of a mystical inner world. His interest and love for Mevlana from his early years was reflected in his works and he showed his creativity with the inspiration he received from Mesnevi in some of his most important works. He met with Muzaffer Ozak, one of the prominent figures of Sahaflar Bazaar. He thinks that the writings and old writings frequently seen in his works create a depth of time. He puts the old book pages he collected from the Second Hand Bookstore Bazaar and even some writings like amulets into his paintings with a talismanic mystery. The artist, who has been interested in insects since his student years, gives them symbolic meanings in his paintings. The aim of this study is to examine the mystical quests and reflections of the world of heart in Ergin İnan's paintings and the images of mysticism inspired by Sufism.

Keys Words: Ergin İnan, Mysticism, Sufism, Mevlâna, Mesnevi.

1. GİRİŞ

Türk sanatında mistik eğilimler, Orta Asya'dan gelen şaman inançlarının da etkisiyle çok eskilere dayanır. Sanatın kaynağı olarak da görülen din ve büyü, sanatın gelişimine katkısı yadsınamaz.

Türkler Müslüman olduktan sonra, bir gönül işi olarak gördükleri sanata manevi ve tasavvufi anlamlar da eklerler. Özellikle Mevlevilik ve Bektaşilik, Anadolu kültüründe sanat eğitimi veren kurumsal yapılar gibi iş görür. Müzik ve süsleme sanatlarının gelişmesinde dini kurumların katkısı çok eski çağlardan beri hem Batı sanatında hem de İslam sanatında açıkça görülür. Sanat eserlerine ve sanatçılara sponsor olan bu dini kurumlar, mistik öğretileriyle sanatçıları da yakından etkilerler. Osmanlı devletinin son döneminde, Batı tarzı sanat kurumları açılması ve modernizmin etkisiyle Türk sanatı da hızlı bir değişim gösterir.

Avrupa'ya sanat eğitimi için giden Türk sanatçıları, genellikle orada gelişen sanat akımları ve konularından etkilendikleri gibi yaşam tarzlarından da etkilenirler. Batılılaşma sürecinde bazen ulusal değerlerin de hor görüldüğü olmuştur. Ancak bazı sanatçılar, her şeye rağmen Anadolu halk kültürü ve inanışlarını eserlerinde yansıtmayı ihmal etmezler. Osman Hamdi Bey, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve D grubu ressamı gibi sanatçılar, Anadolu kültürüne yönelmişler ve ulusal değerleri işlemişlerdir. Yakın dönemlerde ise Erol Akyavaş ve Ergin İnan, tasavvufa olan ilgileriyle de eserlerinde çok sayıda dini ve mistik semboller kullanmışlardır. Her ikisi de Karagümrük Cerrahi Şeyhi ve Sahafılar Çarşısı'nın duayen kitapçısı Muzaffer Ozak hocanın yakın dostu olmuşlardır. Çok ilginçtir ki yine her ikisi Mevlana'ya ilgi duymuş ve Mesnevi'den esinlenerek eserler üretmişlerdir. Ergin İnan resimlerinde sadece dini imgeler kullanmakla kalmaz, gayet ustaca etüt edilmiş böcekleri mistik ve metafizik anlamlar yükleyerek eserlerinde tasvir eder.

2. TÜRK RESMİNDE TASAVVUF İMGELERİ

Türklerin Müslümanlığı kabul ettikleri dönemden itibaren, Türk sanatında dini ve mistik imgeleri görmek mümkündür. Dini ve tasavvufi imgeler, bilhassa Türk minyatürlerinde ön plana çıkar. Osmanlı Sanatının son dönemlerinde Batı tarzı resim yapılmaya başlanmasıyla birlikte Oryantalizm etkisiyle de resim çalışmalarında tasavvuf imgeleri görülmeye başlanır. Bu imgeler bilhassa Osman Hamdi Bey'in resimlerinde çok daha net görülebilir. Cumhuriyet dönemi ressamlarından, ara sıra İstanbul'da Galata Mevlevihane'sini ziyaret eden İbrahim Çallı'nın ve Cevat Dereli gibi sanatçıların resimlerinde tasavvuf imgelerini, bilhassa Mevlâna ve Mevlevi izlerini görmek mümkündür (Yıldız, 2011: 44).

Çağdaş Türk resminde ise Erol Akyavaş, Ergin İnan, Ahmet Atan, Gülsün Erbil, Fikret Otyam, Balkan Naci İslimyeli, Süleyman Saim Tekcan, Serap Demirağ, İsmet Doğan, Murat Morova gibi ressamların eserlerinde dini ve tasavvufi imgelerin yer aldığı görülmektedir (Taş, 2010: 34-38).

3. ERGİN İNAN'IN BİYOGRAFİSİ

1943 yılında Malatya'da doğan Ergin İnan ilk ve orta öğrenimini orada tamamlar. Bugün Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi adını alan, İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Resim Bölümü'nde sanat eğitimi görür.

Üniversitede Alman asıllı Kral Schlamming ve Helmut Hungerberg'in atölye çalışmalarına katılır ve onlardan sanat eğitimi alır. 1968 yılında Tatbiki Güzel Sanatlar'da asistan olarak göreve başlar ve Helmut Hungerberg'in asistanlığını yapar. 1969 yılında burs kazanarak Avusturya'da, Prof. Emilio Vedova ile çalışır. Bir yıl sonra Almanya'nın "Akademik Öğrenci Değişimi" bursunu kazanır ve üç yıl boyunca Münih Güzel Sanatlar Akademisinde sanat çalışmaları yapar. 1982 yılında Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde göreve başlar ve 1985 yılında profesör unvanı alır (Rona, 1997: 844).

Çalışmalarında Avrupa, Asya ve Anadolu kültürü esintilerini yeni bir yaklaşımla ortaya koyar. Portreler, çıplak bedenler, el ve ayak gibi uzuvlar, yumurta, kelebek, böcek ve sürüngenler resimlerinde boy gösterir. Yazı ve kaligrafi ile bir araya getirdiği kompozisyonları, ikonografik ve kültürel semboller arasında kurulan mistik ilişkileri yansıtır (Tansuğ, 1991: 385).

4. ERGİN İNAN RESİMLERİNDE TASAVVUF İMGELERİ

Türk sanatında mistik kişiliği ile tasavvufa en çok yakınlık duyan sanatçı şüphesiz Ergin İnan'dır. "Sanata manevi bir dünya olarak bakmak lazım, o dünyayı içinde yaşıyorsunuz; ama kimse bilmiyor. Bunu zaman zaman dışa vurmaya çalışıyorsunuz" (Tansuğ, 1991: 385) sözü ile manevi dünyasının sanatına nasıl yansıdığını ifade eder. Resimlerinde gerçeküstü, metafizik ve fantastik öğeleri işleyen

Ergin İnan'ın soyutlamaları yok oluş ile var oluş arasındaki gerçekliğe gönderme yapar (Özışık, 2010: 111).

Resme başladığı zamanlardan beri, böcekleri, insanları ve yazıları yorumlayan Ergin İnan, çalışmalarında bu imgeler arasında kurulan görsel ve simgesel ilişkileri yansıtır (Rona, 1997: 844).

Ergin İnan'ın, Mevlana'ya ilgisi çok erken yaşlarında başlar. Ancak Alman hocası Kral Schlamminger'in Farsçasından Mevlâna'nın Mesnevisini okuması, onu hem çok şaşırtır hem de hayranlıkla Mesnevi okumaya iter. Ondan sonra Mevlâna ve Mesnevi etkisi bütün yaşamında ve eserlerinde görülmeye başlar. Ayrıca Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin Marifetname adlı eserini keşfetmesi ile tasavvufa ilgisi daha da artar. "Mesnevi" ve "İlyas Mektubu" gibi seri resimlerinde, kendisini etkileyen dini ve tasavvufi imgelerin, belleğinde bıraktıkları izlerini eserlerine yansıtır. Onun resimlerinde tasavvufi imgeler kendisiyle özdeşleşmiş olarak tuvale yansır (Taş, 2010: 71).

Ergin İnan'ın resimlerinde din ve tasavvuf ile ilgili çok sayıda imge ve semboller yer alır. Ayrıca onun resimlerinde geleneksel Türk İslam sanatlarının etkisi de açıkça görülebilir. Sahaflar Çarşısı'ndan topladığı eski kitaplardan ve sayfalardan yararlanır. Eski yazıları ve sayfaları resimlerinde kolaj yapmak için kullanır. Eski yazıların resimlerinde, zaman derinliği etkisi yarattığını düşünür ve mistik duygularını soyut biçimler ile resim diline dönüştürür (Soylu, 2016: 147).

Sahaflar çarşısından aldığı bazı sayfaların aslında açılmış muskalar olduğunu öğrenir ve çok şaşıır. Büyü ve dua, mistisizmin vazgeçilmez gizemli öğeleridir. Arı etüdü yaptığı bir resminde, Arapça yazılı eski bir sayfanın aslında arı ile ilgili bir Kuran ayeti olduğunu sergiye gelen bir gazeteciden öğrenir (Haleblioğlu, 2019).

Ergin İnan'ın mistik kişiliğini etkileyen ve onu tasavvuf ile yakınlaştıran en güçlü sebep Sahaflar Çarşısı'nda tanıştığı Muzaffer Ozak hoca olur. Görünüşte Sahaflar Çarşısı'nda eski kitaplar satan bu zat, aslında dönemin önemli bir tasavvuf insanıdır. Eski yazılar ve kitap sayfaları onu tarihin yitik mirasına doğru çekerken, Muzaffer Ozak hocanın dostluğu, onu tasavvufun gönül iklimine doğru çeker.

Resimlerinde eski kitap sayfaları üzerine tasavvufi anlamlar içeren figürler tasvir eder. Arı, kelebek, koza, böcek, kertenkele gibi figürlerle, tasavvufta var olan nefsin mertebelerine gönderme yapar. El, ayak, yüz ve göz gibi sembolik figürler hem plastik hem de içerik olarak lirik ve mistik anlamlar taşır.

İlk dönem eserlerinden itibaren tasavvuftaki İlahi aşk kavramına da göndermeler yapan Ergin İnan'ın, 1976 yılında yaptığı "Kim Ağlar" adlı çalışmasında, Mevlana'nın Mesnevi'sinden aldığı şu beyit yer alır. "Gözden uzakta değilsin ama gönülden dışarı da değilsin / Aşk birliğidir bu. Burada iki yok. Ya ben varım ya da ben varım" (Giray, 2001: 52).

1982 yılında yaptığı üzerinde kendi silüeti olan "Otoportre" isimli resim üzerine (Görsel:1), el yazısı ile Mesnevi'den şu beyit yazar. "Gel gör ki bu can neler anlatmakta/ Gel gör ki bu görünenden nice canlar var olmadı/ Her can ağlamaktan ırmak olmuş gözyaşı/ Sen iç bu ırmaktan var olmuş gözyaşını" (Yıldız, 2011: 52).

Ergin İnan, Mevlana'nın Mesnevi eserinden ilham alarak, çoğunlukla çizim ağırlıklı bir seri resim üretir. Bu çizimler, çeşitli böceklerin yüzey üzerinde yerleştirilmelerinden oluşur. Arka planda ise Mevlana'nın Mesnevi'sinden yansıyan simgesel anlatımlar yer alır. Derviş Baba resimlerinde de Mesnevi'den alınan izlenimler yer alır (Taş,2010:72).

"Mesnevi serisi, her biri 150 adet basılan 100 baskı, 7 dosya hâline getirildi. Vahdet-i Vücut, tasavvuf ilkeleri, Tanrı, yaratılış, peygamberlik, çeşitli dinler ve inançlar gibi konuları Mevlana'nın coşkulu dünyasını, düşün yapısını, akılcı üslubunu yansıtan satırlarla örülü Mesnevi, İnan'ın yapıtlarında yorumlanır" (Giray,2001: 198).

2007 yılında hazırladığı ve büyük boyutlarda bir kitap olarak yayımlanan "Mevlâna Celâleddin Rûmi: 99 Şiir 99 Resim Serisi" çalışması, tasavvufi imgeler içeren en büyük ve önemli çalışmalarından birisidir.

Görsel 1: Ergin İnan, Otoportre, Ahşap Üzeri Yağlıboya ve Tempera, 25x18 Cm, 1982 (Yıldız, 2011:75).

Görsel 2: Ergin İnan, Mesnevi, 1989, Litografi, 60x41 cm, (Giray, 2001:191).

Görsel 3: Ergin İnan, Mesnevi, 1989, Gravür Baskı, 78x51 cm. (Giray, 2001: 195).

Ergin İnan, yaşamında olduğu gibi sanat çalışmalarında da varlık alemini sorgulayan derin bir mistisizm taşır. Nefs, heva, his ve heves gibi iç dünyasını, renkler ve biçimlerle dışa vurmak ve soyut duyguları plastik dil ile ifade etmek onun sanatının poetikasını özetler. Soyutlama ile gelen ilhamlar onda derin bir tasavvuf iklimi geliştirir (Soylu, 2016: 149).

Tasavvufta olduğu gibi sanatta da beka esastır. İnsan ruhunda taşıdığı ebediyet duygusunu ölümsüz eserler bırakarak somutlaştırmak ister. Yaratıcıyı tanıma yolu, marifetullah ve onun sevgisi ile ilahi aşka ulaşmak ta muhabbetullah kapılar açar. Sanatçı da kendi cüzi ilmi, iradesi ve gücü ile ürettiği sanatıyla ilahi aşka ulaşmaya çalışan bir derviş gibidir. Bu âlemin gizemini, bakarak, görerek, algılayarak ve sezerek keşfeder. Böylece iç âlemi, ulvi feyizlerle aydınlanır. Ergin İnan'ın resimleri bir çeşit iç aydınlanmanın dışavurumudur.

Ülfet sebebiyle sıradanlaşan güzellikler, estetik bakış açısı ile yeni anlamlar kazanır. Küçük evren olan insanın iç dünyası büyük bir âlem hükmünü alır. Hakikate ulaşan sanatçı evrenin ve kozmosun sırrına vakıf olan kâmil insan gibi olur.

Ergin İnan, modern bilgeliliğin sırrını ruhunun derinliklerinden gelen kutsal ilhamlarla eserlerinde soyut bir dil ile ifade eder. Ergin İnan resimlerinde, geleneksel Türk sanatlarının, bilhassa hat sanatı ve minyatür sanatının izleri, açık bir şekilde görünür. Gizemli Osmanlı nakkaşı Muhammed Siyahkalem'in de onu çok etkilediği söylenebilir. Fantastik yaratıklar ve büyü, gizemciliğin en somutlaşmış yansımalarıdır. Örneğin Kafka'nın bir böceğe dönüşümünü anlatan romanı ile ilişkilendirdiği "Metamorfoz" serisi, Almanya'da ki sergisinde büyük ilgi görür.

Ergin İnan'ın iki binli yıllarda ürettiği resim çalışmaları arasında "İkili Yüzler" tasavvufi imgeler taşıyan önemli bir seridir. Eserlerinde insan vücudunu, el, ayak ve portreleri, hat yazıları ve eski kitap sayfalarıyla harmanlayan sanatçı, aslında insanı kutsal bir kitap gibi yorumlamaya çalışmaktadır. Onun en önemli amacı, fizik ve metafizik, madde ve mana, ruh ve bedeni alemlerini çözümlenektir.

İkili portrelerde kendisinden iki tane vardır. Birincisi onun herkesin gördüğü ve bildiği yüzüdür. İkincisi onun, herkesin göremediği ve bilmediği farklı bir yüzüdür. O bu ikinci yüzü İlyas olarak ta adlandırır. Bu isim rüyada Hızır-İlyas'ı gören büyükannesinin ona verdiği ilk göbek adıdır (İnan, 2019).

Tasavvuf düşüncesinde yer alan gönül odaklı çalışma, Ergin İnan'ın mistik anlayışına yansır. İkili Yüzler onun arayışının ve içselliğinin dışavurumudur. Birbirine bakan veya birbirinden yüz çeviren portreler, Ergin İnan'ın içsel yolculuğunun sembolüdür.

Portrelerin, kitap sayfaları ve yazıları ile iç içe olması, ruhun beden içerisinden ruhlara alemine dönmesine gönderme yapar. Ona göre ruhun bedeninden çıkması aslında yeniden doğuş demektir (Soylu, 2016: 159).

Leonardo Da Vinci'nin Defterleri'nden de esinlenen Ergin İnan, yazı ve resim birlikteliği ile güçlü bir ifade dili geliştirir. Ergin İnan, yirminci yüzyılın önemli sanatçılarından biri olan Francis Bacon'u da yakından takip eder. Bacon, evrenin ve insanın gerçekliğini, insan bedeninin içselliğinde arar. Eserlerinde hiçliği, yalnızlığı, kimsesizliği, ruh boşluğu ve çöküntüsü, acılar, isyanlar ve gerilimler yansıtılır (Giray, 2001: 21).

Tasavvufi açıdan bakılırsa, sanatçının gayesi hakikati aramak ve bulmaktır. Ergin İnan, çalışmalarından birisinin üzerine şöyle yazar. "Ruhu bedenden ayırt etmek için ona iki isim verilir. Biri can, öbürü yaşayan hayat" (Albayrak, 2013: 62).

Ergin İnan resimlerinde böcek, kelebek, sürüngenler, insan yüzü, eli ve ayağı yanı sıra eski hat yazıları ve geleneksel Türk sanatlarının izleri de mistik anlamlar taşır. Ancak kaligrafi, eski sayfalar ve tılsımlar gizemli yönleriyle mistik ve tasavvufi anlamlar da taşır. İlyas Mektubu serisinde, el yapımı kâğıt üzerine, eski yazılar içeren sayfalarla birlikte, çeşitli böceklerin etütlerinden oluşan bir kompozisyon oluşturur. Eserlerin üzerinde yer alan, ateşin etrafında dönerek yanması ile meşhur bir canlı olan Pervane böceğini, kendini aşka kurban etmenin sembolü olarak tasvir eder (Taş, 2010: 75).

Görsel: 4. Ergin İnan, "İlyas Mektubu", El yapımı kağıt üzerine yağlı boya, 1993.19x13. Özel koleksiyon (Taş, 2010: 76).

Resimlerdeki yazılar Arap harfleri veya Latin harfleriyle yazılmış olabilir. Yazılar resimde, bazen plastik bir dil olarak yer alırken, bazen de taşıdığı düz anlamıyla yer alır. Ergin İnan bir gönül insanıdır ve çağdaş bir dervişdir. Onun yazılarla, böceklerle ve sürüngenlerle dolu fantastik resimleri, gizemli, mistik iç dünyasının dışavurumu ve ruhunun manevi güzelliğinin yansımasıdır.

Geleneksel sanatların ve kendi tarihinin değerini iyi bilen bir sanatçı olan Ergin İnan, zaman zaman sahaflar çarşısını dolaşarak eski kitaplar ve yazılar toplar. Bazen de bir muskayı açarak resimlerinde büyümlü bir mistik atmosfer oluşturur. Ergin İnan resimlerinde kaligrafik eğilimiyle, Anadolu insanının inanç imgelerinin mistik boyutunu yakalar (Alakuş, 1997: 102).

Ergin İnan resimlerinde, Osmanlıca, Almanca, İngilizce ya da Türkçe yazılar yer alır. O bu yazıların okunması gibi bir kaygı taşımaz (Albayrak, 2013: 62).

Sanatçı resimlerinde eski sayfaları ve yazıları resimlerinde kullanma ile ilgili şunları söyler:

“Eğer eski sayfaları birdenbire Sahaflar çarşısında görüp onları satın alıp götürüp çizdimse, o da çocukluğumda bahçedeki sundurmanın içerisindeki bir sürü elyazması kitapları izlediğim içindir” (<http://www.rasimkonyar.com>, 2019).

Ergin İnan, resimlerinde kullandığı yazı ve sayfalarda ne yazdığı ile çok ilgilenmez. O yazının dokusu, biçimselliği, hareketi, plastisizmi ve sembol olma özellikleri ile ilgilenir. Zaman zaman kendi el yazılarını da kullanır (Yıldız, 2011: 52).

Ergin İnan’ın resimlerinde yazı başlangıçta geleneksel bir motif olarak yer alsada ilerleyen zaman içerisinde soyut ve dışavurumcu bir anlatıma dönüşür. Yazılar resmin içerisinde bir biçim olarak yer alırken, çizgisel bir hareket ve doku etkisini de beraberinde getirir (Gültekin ve Tokdil, 2018: 252).

Üç boyutlu çalışmalar da ortaya koyan sanatçı, Mevlevilerdeki sikke formundan etkilenir. Bir antikacıda rastladığı fes kalıbı üzerine, eski yazı sayfalarıyla yaptığı kolajlar üç boyutlu eserlerinin örneklerini oluşturur. Ergin İnan, bu fes kalıplarının formundan yola çıkarak insan boyunda üç boyutlu üzeri yazı ve resimlerle kaplı fiberglas heykeller üretir (Özışık, 2010: 113).

Görsel:5. Ergin İnan, İsimsiz, Karışık Teknik (Özışık, 2010: 112)

Görsel:6. Ergin İnan, Fes Kalıpları Üzerine Çalışmalar, 1992, (Özışık, 2010: 113)

Görsel:7. Ergin İnan, Üç Boyut Üzerine Yazılar, Fiberglas Üzerine Karışık Teknik, 1992, (Giray, 2001: 289).

5. SONUÇ

Ergin İnan çağdaş Türk sanatının yaratıcı tasarımları ile üretken ve duayen bir sanatçısıdır. Eğitiminin büyük bir kısmını Avrupa'da görmesine rağmen Anadolu kültüründen kopmaz. Çalışmalarında Türk

kültürünün ve geleneksel sanatların izlerini taşır. Resme başladığı ilk yıllardan itibaren böceklerle ilgi duyan sanatçı eski yazılara ve kitap sayfalarına da özel bir ilgi duyar. Onun resimlerinde eski yazılar ve kitap sayfaları zaman derinliği yaratır. Resimlerinde yazı ve figürlerin birlikte yorumlanması mistik ve tasavvufi bir arayışın dışavurumu olarak görülebilir. Resimlerinde kullandığı renkler ve biçimler doğa etütleri gibi görünse de tasavvuf imgelerine gönderme yaparlar. Marifetullah ve muhabbetullah gibi İlahi aşkı ifade eden mistik imgeler onun yazı ve figür yorumlarında yer alan tasavvufi imgelerdir. Onun resimlerinde böcekler ve sürüngenler ruhun hissiyatını ve nefsin arzularını sembolize eder. Mevlana'nın Mesnevi adlı eseri tasavvufa yakın ilgi duyan Ergin İnan'ın başucu kitabıdır. Mevlâna'dan ilham alarak ürettiği Mesnevi serisi ve "99 Şiir 99 Resim" serisi onun tasavvuf imgelerini en çok kullandığı çalışmalarıdır. İkili Yüzler serisinde insanın görünen ve görünmeyen yüzlerini tasvir eder. Yine Mevlevî kültürüne ait feslerden ve fes kalıplarından esinlenerek yaptığı üç boyutlu çalışmaları da tasavvuf imgeleri taşır.

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK, A. K. (2013), Mistik Işık Sembolizmi ve İlgili Sanatsal Üretimler, Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.
- ALAKUŞ, A. O. (1991), Kaligrafinin Modern Türk Resmine Etkisi Sürecinde Erol Akyavaş, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- GÜLTEKİN, T. ve TOKDİL, E. (2018), "Murat Morova, Ergin İnan, Burhan Doğançay ve Erol Akyavaş Örneğinde Sezgisel Bilgi Yaklaşımı ve Yazı İgesinin İncelenmesi". Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, 6. 22: 239-258
- HALEBLİOĞLU, D. (2010), Boğaziçi'nde "Çağdaş Sanat" Röportaj Dizisi, Erişim: <http://istanbulmuseum.org/ip/ergin-inan.html> (01.07.2019).
- İNAN, E. (2019) Benim Şems'im İçimde! Erişim: <http://www.lebriz.com/pages/artist.aspx?artistID=13&section=550&lang=TR&periodID=&pageNo=8&exhID=0&bhcp=1> (02.07.2019).
- ÖZİŞİK, C. D. (2010), Osmanlı Kültüründe Resimsel Öge Olarak Mistik Semboller ve Günümüz Sanatına Yansımaları, Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul.
- RONA, Z. (1997), "İnan Ergin, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, C:1,S:844, İstanbul: Yem yayınları.
- SOYLU, R. (2016), Çağdaş Türk Resim Sanatında Mistik Semboller ve Göstergibilim Analizleri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- TANSUĞ, S. (1991), Çağdaş Türk Sanatı, 2.Bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- TAŞ, M. (2010), XIII. Yüzyılda Anadolu'da Hâkim Olan Tasavvuf Düşüncelerinin 1980 Sonrası Çağdaş Türk Resim Sanatına Yansımaları", Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- YILDIZ, B. (2011), Türk İnanç Sisteminin Türk Resim Sanatına Yansıması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- <http://www.rasimkonyar.com/pages/artist.aspx?section=550&lang=TR&artistID=13&periodID=&pageNo=8&exhID=0&bhcp=1> (03.07.2019)